

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601 тел. (044) 254-12-82 www.gsu@police.gov.ua

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«01» травня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах Головного слідчого управління Національної поліції України полковник поліції Гуменюк Сергій Павлович, розглянувши матеріали досудового розслідування за № 1202300000001477 від 14.08.2023 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ч. 4 ст. 22, п. 11 ч. 2 ст. 36, ст.ст. 111, 112, 276, 277, 278, 279 КПК України,-

ПОВІДОМИВ:

Віселкова Олександра Олександровича, 14.04.1991 року народження, громадянина російської федерації, уродженця смт. Орлівка Кемінського району Чуйської області Киргизької Республіки, військовослужбовця розвідувального взводу, 1-го парашутно-десантного батальйону, 104-го гвардійського десантно-штурмового полку, 76-ї гвардійської десантно-штурмової Чернігівської Червоного прапора, ордена Суворова дивізії, збройних сил російської федерації, військова частина № 32515, перебуваючого на посаді командира відділення розвідувального взводу, військове звання сержант, зареєстрованого та проживаючого за адресою: російська федерація, м. Псков, вул. Майора Доставалова, 2, кв. 32,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 Кримінального кодексу України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням, інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за

попередньою змовою групою осіб.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, російська федерація (далі – «рф») та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і «рф».

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року «рф», Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та «рф» про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований «рф» 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади «рф» та службових

осіб з числа керівництва збройних сил російської федерації (далі – «зс-рф»), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і «зс-рф» як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам «рф», що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування чорноморського флоту «рф» на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та «зс-рф» вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців «зс-рф», у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та «рф», створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

3 листопада 2021 року представники влади та «зс-рф», з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів збройних сил та інших військових формувань «рф» до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку «рф», республіки білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових «рф», включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами «рф» та світовою спільнотою, представниками влади та «зс-рф» розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян «рф» та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами Збройних Сил України по території «рф» та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом «рф» «днр» і «лнр» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року державна дума «рф» звернулася до президента «рф» з проханням визнати незалежність «самопроголошених донецької та луганської народних республік».

18 лютого 2022 року керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що Збройні Сили України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19 лютого 2022 року вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента «рф» з проханням визнати незалежність так званих донецької та луганської народних республік.

В цей же день, президент «рф» скликав позачергове засідання ради безпеки «рф», де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності донецької та луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого керівництва «рф», які входять до складу ради безпеки «рф», публічно підтримали звернення державної думи «рф» та заявили про необхідність визнання президентом «рф» незалежності «днр» та «лнр».

Цього ж дня президент «рф» підписав указ про визнання незалежності днр та лнр.

22 лютого 2022 року президент «рф» підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані державною думою та радою федерації «рф».

В цей же день президент «рф», реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до ради федерації «рф» звернення про використання «зс-рф» за межами «рф», яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента «рф» з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих донецької та луганської народних республік.

24 лютого 2022 року о 5 годині президент «рф» оголосив про своє рішення почати спеціальну військову операцію в Україні.

В подальшому цього ж дня «зс-рф», які діяли за наказом керівництва «рф» і «зс-рф», віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам Збройних Сил України, а також підрозділами «зс-рф» та інших військових формувань «рф» здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години 24 лютого 2022 року по сьогоднішній день підрозділи збройних сил та інших військових формувань «рф» здійснюють спроби окупації українських населених пунктів, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією «рф» проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року.

Далі, «зс-рф» та інші військові формування «рф» із території республіки білорусь здійснили перетин державного кордону України поза пунктами пропуску та, переслідуючи мету окупації українських населених пунктів, почали рух у напрямку міста Києва.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Стаття 27 Конституції України, визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є найвищою соціальною цінністю та ніхто не може бути свавільно позбавлений життя.

З метою запобігання зайвих страждань та невинуватих жертв серед цивільного населення, заподіяння великого і тривалого збитку природному середовищу, пов'язаних із воєнними діями, для сторін, які воюють, встановлюються заборони та обмеження у виборі методів і засобів ведення воєнних дій.

Згідно з положеннями ст. 2 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12.08.1949 (далі – Конвенція), учасниками якої є, зокрема Україна та рф, Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть

якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до статті 3 Конвенції сторони домовилися, що з особами, які не беруть активної участі в бойових діях, поведуться гуманно, без будь-якої ворожої дискримінації, причиною якої є раса, колір шкіри, релігія чи вірування, стать, походження чи майновий стан чи будь-які інші подібні критерії.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

а) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;

с) наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження.

Відповідно до положень статті 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Відповідно до статті 29 Конвенції сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Відповідно до статті 31 Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до статті 32 Конвенції забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до статті 147 Конвенції заборонено вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю.

Крім того, відповідно до статей 50, 51 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що застосовується до захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 цивільне населення складається з усіх осіб, які є цивільними особами. Цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи, не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поведіння, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

в) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Крім того, відповідно до ст. 47 Бойового уставу з підготовки та ведення загальновійськового бою (частина, батальйон, рота), який затверджений наказом головнокомандувача сухопутними військами – заступником міністра оборони рф від 31.08.2004 № 130, командири (начальники) усіх рівнів зобов'язані: знати та враховувати під час підготовки та під час ведення бою (виконання отриманого завдання) норми міжнародного гуманітарного права; вимагати їх знання та забезпечувати неухильне виконання підлеглим особовим складом; припиняти випадки порушення цих норм; притягувати до відповідальності осіб, які вчинили порушення.

При цьому, п. 7 Настановлення з міжнародного гуманітарного права для зс-рф, затвердженого наказом міністра оборони рф від 08.08.2001, забороняється вчиняти терор щодо цивільного населення.

Пунктом 46 зазначеного Настановлення передбачено, що жертви збройних конфліктів (у тому числі цивільне населення) користуються повагою та перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, якщо вони утримуються від будь-яких ворожих дій стосовно збройних сил.

Водночас пунктом 74 Настановлення передбачена відповідальність командира з'єднання (частини, підрозділи), розташованого на окупованій території, який зобов'язаний, поважаючи існуючі на окупованій території закони, вживати всіх залежних від нього заходів щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, запобігання пограбуванню та незаконній конфіскації майна. Однак щодо цивільного населення можуть бути вжиті додаткові заходи контролю та забезпечення безпеки у зв'язку з воєнним станом.

Крім того, на виконання п. 149 Настановлення завданнями морально-психологічного забезпечення з урахуванням норм міжнародного гуманітарного права є:

- аргументоване переконання особового складу в необхідності дотримання принципів та норм міжнародного гуманітарного права;

- виховання особового складу у кращих російських традиціях гуманного ставлення до жертв збройних конфліктів та громадянського населення.

Таким чином, військовослужбовці зс-рф, які контролювали територію м. Буча були обізнані та зобов'язані дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права, а керівництво частин, які окупували населені пункти

Київської області, зобов'язані забезпечити дотримання норм міжнародного гуманітарного права їх підлеглими.

Однак, ігноруючи норми міжнародного права, військовослужбовцями рф свідомо здійснювалися дії, які порушували закони та звичаї ведення війни, що закріплені в Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї, Положенні про закони і звичаї війни на суходолі, Конвенції про захист цивільного населення під час війни, а також в інших міжнародних договорах, що визначають права і обов'язки військовослужбовців, а також цивільного населення.

Порушуючи вимог п. 2 ст. 1 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, військовослужбовці зс-рф не мали на собі закріплених відмітних емблем, які можуть бути впізнані на відстані, лише постійно носили при собі зброю, відкрито її демонстрували та погрожували застосувати до цивільного населення.

Обставини вчинення кримінального правопорушення:

В ході досудового розслідування встановлено, що громадянин російської федерації, військовослужбовець збройних сил російської федерації, командир другого відділення розвідувального взводу 1-го парашутно-десантного батальйону (далі – 1 пдб), 104-го гвардійського десантно-штурмового полку (далі – 104 дшп), 76-ї гвардійської десантно-штурмової Чернігівської Червоного прапора, ордена Суворова дивізії, збройних сил російської федерації, військова частина № 32515, сержант Віселков Олександр Олександрович приймав безпосередню участь у актах збройної агресії на території міста Буча Бучанського району Київської області, а тому відповідно до ст. 43 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що застосовується до захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977 мав статус комбатанта.

Так, вранці 04.03.2022 Віселков О.О., діючи відповідно до попередньо узгодженого плану дій, за попередньою змовою групою осіб, спільно із іншими військовослужбовцями 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд та іншими підрозділами зс-рф, окупували м. Буча Київської області. Цього ж дня особовий склад та військова техніка 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд розмістились на території та у приміщеннях Державної установи «Дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Променистий», розташованого за адресою: м. Буча Київської області, вул. Вокзальна, 123 (далі – ДУ «ДПЗОВ «Променистий»).

З метою образливого та принижуючого ставлення до громадян України з числа цивільного населення та встановлення відомостей про місце розташування військовослужбовців Збройних сил України, діючи відповідно до наказів невстановлених командирів 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, командир другого відділення розвідувального взводу 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд сержант Віселков Олександр Олександрович, а також інша особа, обвинувальний акт відносно якої направлено до суду для розгляду по суті (старший розвідник другого відділення розвідувального взводу Медведєв Андрій Валерійович) та інші невстановлені військовослужбовці цього ж підрозділу, мали виявляти та затримувати громадян України з числа цивільного

населення у м. Буча Київської області та доставляти їх для проведення допитів згідно узгодженого плану.

На виконання злочинних наказів невістановлених командирів 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, діючи умисно та жорстоко, за попередньою змовою групою осіб, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, Віселков О.О., інша особа, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), та інші невістановлені військовослужбовці цього ж підрозділу 04.03.2022 провели затримання цивільних мешканців м. Буча Київської області, а саме Алієва Руслана Магомедовича, 01.09.1985 року народження, який являється інвалідом 3-ї групи, Школьнієнко Костянтин Вікторович, 05.07.1971 року народження, який має вади зору, Литвина Юрія Володимировича, 05.11.1987 року народження, який являється інвалідом 3-ї групи з дитинства, Татарчука Миколу Володимировича, 26.09.1991 року народження, Литвина Олександра Васильовича, 03.12.1972 року народження, та мешканця с. Лубянка Бучанського району Синицького Віктора Анатолійовича, 20.01.1979 року народження, які не приймали участі у збройному конфлікті, у яких не було зброї, знарядь чи засобів, що могло б виправдати їх затримання.

Так, 04.03.2022 близько 16 години невістановлені військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд у м. Буча, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О. та іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), діючи жорстоко, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, незаконно проникли на територію та у приміщення приватного підприємства «Кампа», розташованого по вул. Лісова, 1 у м. Буча, де застосовуючи фізичну силу, незаконно затримали працівників вказаного підприємства Алієва Р.М. і Школьнієнко К.В. Під час затримання зв'язали мотузкою руки Алієву Р.М. і Школьнієнку К.В. і, погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, доставили їх до Дочірнього підприємства «АТП Транском виробничого кооперативу фірма Агробудпостач», розташованого по вул. Лева Качинського, 11 у м. Буча (далі – АТП Транском).

Цього ж дня близько 17 години біля першого під'їзду житлового будинку, розташованого по вул. Вокзальна 129-Г у м. Буча, невістановлені військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О., та іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), діючи жорстоко, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, застосовуючи фізичну силу, незаконно затримали Литвина Ю.В., та у невістановленому досудовим розслідуванням місці у м. Буча, незаконно затримали Татарчука М.В. Під час затримання зв'язали мотузкою руки Литвіну Ю.В. і Татарчуку М.В., погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, доставили їх до АТП Транском.

У подальшому невістановлені військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, відповідно до вказівок командування вказаного батальйону, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О., та іншою

особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), діючи жорстоко, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, у приміщенні прохідної АТП Транском незаконно проводили допити Алієва Р.М., Школьнієнєка К.В., Литвина Ю.В. і Татарчука М.В., у ході яких вимагали надати відомості про місце розташування військовослужбовців Збройних сил України, під час чого умисно наносили їм удари ногами, руками і палицею по тулубу та по інших частинах тіла, застосовували електрошокер, погрожували застосуванням вогнепальної зброї, і таким чином вчинили катування вказаних цивільних осіб, у ході чого заподіяли їм фізичного болю та психологічних страждань.

Продовжуючи злочинний умисел, 04.03.2022 близько 19 години за вказівкою невстановленої особи з числа командирів 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд та за його безпосередньою участю, Віселков О.О., інша особа, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), маючи злочинний умисел, направлений на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до громадян України з числа цивільного населення, будучи обізнаним із законами та звичаями війни, передбаченими та закріпленими в положеннях міжнародного законодавства, за попередньою змовою групою осіб, маючи при собі автомати АК-74 калібру 5.45 мм., в порушення основних норм міжнародного права, погрожуючи застосуванням зброї, конвоювали Алієва Р.М., Школьнієнєка К.В., Литвина Ю.В., Татарчука М.В., які не приймали участі у збройному конфлікті, у яких не було зброї, знярядь чи засобів, що могли б виправдати їх затримання та жорстоке поведження з ними, від прохідної АТП Транском до ДПЗОВ «Променистий».

Під час конвоювання вказаних цивільних осіб, Литвин Ю.В., у зв'язку з інвалідністю та його перебування у стресовому стані, який стався внаслідок застосування до нього фізичного та психологічного насильства, йдучи по пішохідній доріжці біля будинку, розташованого по вул. Леґа Качинського, 4, в м. Бучі, неодноразово падав на поверхню доріжки. У той же час Віселков О.О., за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Медведевим А.В., обвинувальний акт щодо якого направлено до суду, маючи злочинний умисел, направлений на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до громадян України з числа цивільного населення та реалізуючи його, в порушення основних норм міжнародного права, а саме вимог ст. 27 (особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі), ст. 31 (жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей), ст. 32 (забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою), ст. 147 Женевської Конвенції «Про захист цивільного населення під час війни» від 12.08.1949, ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 (заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії,

незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб; знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі), з мотивів нетерпимості до громадян України, застосував до Литвина Ю.В. фізичне насильство, у ході якого умисно наніс йому декілька ударів кулаком в область грудної клітки, заподіявши йому фізичний біль. У той же час інша особа, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведєв А.В.), погрожував застосувати щодо нього вогнепальну зброю, а саме автомат АК-74 та прострелити йому коліно, чим спричинили потерпілому Литвину Ю.В. моральних та психологічних страждань.

Продовжуючи злочинний умисел, йдучи біля житлового будинку, розташованого по вул. Вокзальна, 127-А в м. Бучі, Віселков О.О. за попередньою змовою групою осіб спільно з іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведєв А.В.) та іншими невідомими військовослужбовцями, застосовуючи фізичну силу, незаконно затримали цивільну особу, мешканця м. Бучі Литвина О.В., який не приймав участі у збройному конфлікті, у якого не було зброї, знарядь чи засобів, що могло б виправдати його затримання. Під час затримання вказані військовослужбовці зв'язали мотузкою руки Литвину О.В. та разом із Алієвим Р.М., Школьнінком К.В., Литвином Ю.В., Татарчуком М.В. незаконно конвоювали до ДУ «ДПЗОВ «Променистий».

Цього ж дня, близько 20 години на вул. Вокзальна у м. Буча, неподалік від входу на територію ДУ «ДПЗОВ «Променистий» невідомі військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О., іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведєв А.В.), діючи жорстоко, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, застосовуючи фізичну силу, незаконно затримали Синицького В.А. Відразу після затримання вказані військовослужбовці мотузкою зв'язали йому руки, та незаконно проводили його допит, у ході якого вимагали надати відомості про місце розташування військовослужбовців Збройних сил України, під час чого умисно наносили йому удари ногами, руками по тулубу, голові та по інших частинах тіла, погрожували застосуванням вогнепальної зброї, і таким чином вчинили катування, у ході чого заподіяли Синицькому В.А. фізичного болю та психологічних страждань.

За наказом та безпосередньою участю невідомого заступника командира 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, згідно раніше встановленому плану, 04.03.2022 близько 20 години невідомі військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О., іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведєв А.В.), діючи жорстоко, ставлячись образливо та принижуюче до громадян України з числа цивільного населення, застосовуючи фізичну силу, в приміщенні корпусу № 1 ДУ «ДПЗОВ «Променистий» в м. Бучі, протягом близько 30-40 хвилин незаконно проводили допити Алієва Р.М., Школьнінка

К.В., Литвина Ю.В., Татарчука М.В., Литвина О.В. і Синицького В.А., у ході яких вимагали надати відомості про місце розташування військовослужбовців Збройних сил України. Під час незаконних допитів вказані військовослужбовці умисно наносили Алієву Р.М., Школьненку К.В., Литвіну Ю.В., Татарчуку М.В., Литвіну О.В. і Синицькому В.А., удари ногами, руками по тулубу, по голові та по інших частинах тіла, погрожували застосуванням вогнепальної зброї, і таким чином вчинили катування вказаних цивільних осіб, у ході чого заподіяли їм фізичного болю та психологічних страждань.

Продовжуючи злочинну діяльність, за наказом невстановленого заступника командира 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, 04.03.2022 близько 21 години, невстановлені військовослужбовці 1-го пдб, 104-го дшп, 76-ї дшд, за попередньою змовою групою осіб, в тому числі з Віселковим О.О., іншою особою, обвинувальний акт щодо якого направлено до суду (Медведев А.В.), помістили Алієва Р.М., Школьненка К.В., Литвина Ю.В., Татарчука М.В., Литвина О.В. і Синицького В.А. у погріб, який розташований на території ДУ «ДПЗОВ «Променистий», неподалік приміщення корпусу № 1 в м. Бучі, де при холодних погодних умовах, у принизливих, непридатних для перебування та проживання людей умовах, під наглядом невстановлених військовослужбовців вказаного підрозділу, порушуючи норми гуманітарного права, незаконно утримували останніх, погрожуючи умисним вбивством із застосуванням вогнепальної зброї та гранати, чим вчинили катування вказаних цивільних осіб, у ході чого заподіяли їм фізичного болю та психологічних страждань.

05.03.2022 близько 7 години 30 хвилин Алієв Р.М., Школьненко К.В., Татарчук М.В., Литвин О.В. і Синицький В.А., скориставшись відсутністю військовослужбовців рф, розв'язали собі руки, будучи не поміченими, втекли з погребу та з території ДУ «ДПЗОВ «Променистий».

У зв'язку з психологічним стресом, який стався після затримання та застосування фізичного і психологічного насильства, Литвин Ю.В. не міг самостійно пересуватись, а тому залишився у зазначеному погребі, звідки його цього ж дня близько 14 години забрали мешканці м. Буча Самойленко Віталій Олександрович і Татарчук Микола Володимирович.

Таким чином, Віселков Олександр Олександрович підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Відповідно до ст. 277 КПК України Віселкову О.О. роз'яснено його права як підозрюваного, а саме:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

**Старший слідчий в особливо важливих справах
Головного слідчого управління
Національної поліції України
полковник поліції**

Сергій ГУМЕНЮК

ПОГОДЖЕНО

**Прокурор третього відділу управління
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту нагляду за
додержанням законів Національною
поліцією України та органами, які ведуть
боротьбу з організованою злочинністю,
Офісу Генерального прокурора
« 01 » травня 2024 року**

Олександр КОВАЛЬ

Про підозру мені повідомлено, копія повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____ **О.О. Віселков**

(підпис)

« ____ » год. « ____ » хв. « ____ » _____ 2024 року.

Письмове повідомлення про підозру вручив:

